

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Salg til Thorshavn Kommune af Embedsgaarden Aalekær.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 7541, Fremsættelsen i Tidenden Sp. 610).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Effersøe: Byen Thorshavn, der omfatter Thorshavn Kommune, har i nyere Tid taget betydeligt til i Folketal. Dette var ved Begyndelsen af det 17de Aarhundrede omtrent 100 Personer. I 1801 var Folketallet vokset til 554, i 1860 til 823, i 1901 til 1656, medens det nu, ca. 30 Aar senere, er steget til omtrent 3 300 Personer. Det Areal, hvorpaa Thorshavn i ældre Tid var opført, var ganske lille, hvorfor der ved Folketallets Stigning med Tiden i høj Grad opstod Trang til Fremskaffelse af Jord til Byens Udvidelse. Heldigvis fandtes i Byens Nærhed betydelige Statsjorder, og store Dele heraf er efterhaanden stillet til Raadighed dels til Bebyggelse, dels til Dyrkning ved Oprettelse af mindre Jordbrug. De Bestræbelser, som i den Henseende er udfoldet for at gavne Byen, findes nærmere omhandlet i en Lagtingssag af 1927, jfr. Lagtingstidende for samme Aar Side 24. Oprindeligt var det Fæstegaarden Husegaard, som benyttedes til Byens Udvidelse; men siden gik man over til at bruge af Embedsgaarden Aalekær, og det foreliggende Lovforslag tilsigter en Ordning med Hensyn til den sidstnævnte Gaard, hvorved man imødekommer Thorshavn Kommune, samtidig med at ogsaa andre offentlige Interesser end Kommunens er kommet i Betragtning, navnlig derved, at der er sikret Grund for Amtshospitalet tilligemed Epidemihospital og Karantænehus og endvidere Grund for et eventuelt Sindssygehospital samt for andre offentlige Bygninger efter Lagtingets nærmere Bestemmelse.

Om Sagens Behandling i Lagtinget skal jeg udtale mig kort, da jeg kan henvise til de fyldige trykte Bemærkninger til Lovforslaget. Thorshavn Kommune har, som anført i Bemærkningerne, gennem en længere Aarrække gentagne Gange rejst Spørgsmaalet om Kommunens Køb af Gaarden Aalekær. Sagen har i de 4 sidste Aar været behandlet i Lagtinget, som det tilkom at udtale sig om den. Desværre har Sagen haft en Del Vanskeligheder under denne Behandling, som har forsinket den. I 1927 fremsatte det ærede Medlem for 7de Kreds (Patursson), der er Fæster af den største

Kongsgaard i Kirkebø, et Forslag i Lagtinget om, at det Beløb, som indkom ved Salget af Aalekær, skulde indgaa i en Fond, kaldet „Fonden til Kirkjubøs Fortidsminders Bevaring“, samt om, at Servitutter, der paa-hvilede den solgte Ejendom, eller eventuelle omtvistede Grænsespørgsmaal med videre ikke skulde berøres af Gaardens Salg, jævnfør Lagtingstidende for samme Aar, Bilag 23, 24 og 29. Forslaget blev imidlertid ikke vedtaget af Lagtinget. Det ærede Medlem fastholdt dog sin Plan om Oprettelse af en Fond. Dette ses af Lagtingstidende for 1929, Side 89 og Bilag 22 b, men Planen har ikke nydt Fremme i Tinget, hverken i 1929 eller i 1930. Desuagtet henvendte det ærede Medlem sig til Justitsministeriet i en Skrivelse af 23. November 1929 om den eventuelle Købesums Henlæggelse til den omhandlede Fond. Denne Henvendelse blev dog forgæves. Sagen om Salg af Aalekær blev i 1930 af Lagtinget henvist til et Udvalg. I en afgiven Betænkning anbefalede et Flertal, hvortil jeg hørte, Salg i Overensstemmelse med et fra Ministeriet modtaget Lovudkast, der var tiltraadt af Thorshavns Byraad, medens et Mindretal, hvoriblandt det ærede Medlem for 7de Kreds, fremsatte et helt nyt Forslag, der utvivlsomt ikke havde nogen som helst Udsigt til at blive fremmet af Ministeriet, og som, hvis Tinget vedtog det, maatte betyde Sagens Standsning indtil videre. Til Sagens anden Behandling stillede imidlertid et Medlem et Ændringsforslag, gaaende ud paa, at Købesummen skulde indgaa i en Fond, „Færøernes Jordefond“, der bestyredes af Lagtinget, og hvis Midler skulde anvendes til Fremme af Landbruget paa Færøerne, altsaa en Fond af anden Beskaffenhed end den før omtalte. Dette Ændringsforslag blev vedtaget ved anden Behandling, og et Ændringsforslag til tredie Behandling om, at Ændringen skulde udgaa, blev ikke vedtaget, da kun 10 Medlemmer stemte derfor, medens 10 Medlemmer undlod at stemme, og 3 var fraværende. Ministeriets Udkast med denne Ændring blev derefter endelig vedtaget ved tredie Behandling med 18 Stemmer, idet 4 Medlemmer undlod at stemme, og 1 Medlem var fraværende.

Tingets Stilling til dette Ændringsforslag, som jeg anser for aldeles forkastelig maa formentlig bedømmes ud fra Afstemningen derover ved tredie Behandling, som jeg har omtalt. Da jeg er fuldkommen enig med den højtærede Minister ogsaa med Hensyn til det uhensigtsmæssige i at sammenkæde Spørgsmaalet om Salg af Gaarden Aalekær med Spørgsmaalet om Oprettelse af den omhandlede Fond, skal jeg anbefale